

O krok napřed – dobrá praxe z Hradeckého venkova

Tato případová studie popisuje dobrou praxi při přípravě a realizaci projektu **O krok napřed**, který realizuje **Hradecký venkov, o.p.s.** s podporou Operačního programu Zaměstnanost v rámci IP 2.3 **Strategie komunitně vedeného místního rozvoje, výzvy Místní akční skupiny Hradecký venkov.**

Rozpočet projektu:	1 476 550,- Kč
Doba realizace:	1. 2. 2018 – 30. 8. 2019

1. Popis projektu a jeho příprava

Projekt je zaměřen na **komplexní, systematickou a dlouhodobou přípravu mladých lidí na odchod z ústavní péče** s cílem jejich integrace do běžného života a společnosti prostřednictvím **vytváření vazeb v území, školení na rozvoj osobnosti jedinců, poradenství a podpory** a zprostředkování kontaktu při hledání budoucího zaměstnavatele. Klíčové pro přípravu a realizaci projektu je vytvořené **partnerství a spolupráce mezi členy MAS Hradecký venkov**, kdy v rámci tohoto projektu dochází k intenzivní spolupráci zástupců místních samospráv, podnikatelského sektoru a neziskových organizací. Podpora cílové skupině je díky tomu pevně postavena na třech základních vazbách: Práce, Bydlení, Komunita a volný čas.

Cílovou skupinou projektu jsou **mladí lidé z Dětského domova v Nechanicích**. Jedná se o osoby umístěné do institucionální výchovy, často se speciálními vzdělávacími potřebami, pocházející z rodin ohrožených chudobou nebo nefunkčních rodin. Tito mladí lidé jsou znevýhodněni oproti dětem vyrůstajícím ve funkčních rodinách, protože jim chybí vzory pro zapojení se do běžného rodinného a pracovního života. Projekt pracuje se **všemi dětmi a mladými lidmi z dětského domova (41 osob)**, hlavní pozornost je pak věnována **mladým lidem ve věku od 16-26 let (6 osob)**, kteří budou během realizace projektu z dětského domova odcházet.

Projekt se zaměřuje na problematický přechod cílové skupiny do samostatného života po opuštění ústavní péče. Mladí lidé, kteří byli vychováni v ústavní péči, často dosahují nižšího vzdělání, mají snížené sociální schopnosti a hůře navazují mezilidské vztahy. Po nuceném opuštění dětského domova po dosažení plnoletosti jsou tito mladí lidé **více ohroženi sociálně patologickými vlivy** či se častěji potýkají s poruchami duševního zdraví (dopouští se trestné činnosti, stávají se pasivními příjemci dávek, bezdomovci či osobami se závislostmi na omamných látkách a alkoholu). Mladí lidé si z dětského domova neodnášejí vhodné pracovní návyky, dostatečnou sebekázeň a často neumějí hospodařit s finančními prostředky. Jsou náchylnější k nadměrnému zadlužování a mnohdy se i zaručují za dluhy třetích osob (i z řad svých biologických rodičů) a dostávají se tak do dluhové pasti. Zatímco v dětském domově jsou plně materiálně zabezpečeni, dostává se jim nadstandartní pozornosti, jsou pod neustálým dohledem a mají se tak na koho obrátit při řešení svých problémů, odchodem z dětského domova tyto jistoty a komfort ztrácejí. Tento přechod je pro mnohé z nich velice obtížné zvládnout.

Mladí lidé při opuštění Dětského domova v Nechanicích mívají našetřeno minimum vlastních prostředků a často odcházejí do domů s byty zvláštního určení Harmonie v Hradci Králové, který přímo sousedí s územím MAS Hradecký venkov. I když většina dětí prožila většinu svého života v Nechanicích, tak po dosažení své plnoletosti hledají převážně uplatnění mimo území MAS. Přechod z dětského domova do nového anonymního prostředí vyžaduje mnoho praktických dovedností pro samostatný

život, které tito mladí lidé nemají. Jedná se především o nedostatek informací při hledání práce, brigád, bydlení nebo vyřizování záležitostí na úřadech.

„A nabízejí jim [dětem opouštějícím dětský domov] ubytování v Hradci v Harmonii. To ubytování je panelákový mini byt a tam ty děti jsou najednou z ničeho nic samy, bez zkušeností, bez peněz, bez zázemí a bez těch všech sponzorských darů, na co byly zvyklé. A najednou začne být problém v tom, že začnou zaspávat, nechodí do práce.“ ... (zástupce kanceláře MAS)

Zaměření intervence na mladé lidi opouštějící Dětský domov v Nechanicích vyplynulo přirozeně, protože **představitelé MAS Hradecký venkov s domovem spolupracují dlouhodobě**. Právě na základě diskusí s představiteli dětského domova (zejména „tet“, které se o děti starají) byl jako největší problém u této cílové skupiny identifikován právě problematický přechod mezi ústavní péčí a samostatným životem ve společnosti. Tento problém je také identifikován a popsán přímo ve **Strategii komunitně vedeného místního rozvoje pro území Místní akční skupiny Hradecký venkov na období 2014 až 2020**.

Problém byl zástupci kanceláře MAS představen na programovém výboru a na plénu MAS, kde se setkávají představitelé místní samosprávy, podnikatelé a zástupci neziskového sektoru. Původně byla představena myšlenka zajištění sociálního bydlení na území MAS pro plnoleté mladé lidi opouštějící dětský domov. Při prodiskutování problematiky na plénu se ukázalo, že mnoho členů doposud o tomto problému nevědělo či si jej neuvědomovalo. Konstruktivně a aktivně se do diskuse zapojili zejména místní podnikatelé (např.: Zemědělská akciová společnost Mžany, a.s. a Statek Kydlinov s.r.o.) či někteří starostové. Na plénu panovala shoda, že pouhé poskytnutí **ubytování** mladým lidem nepomůže a musí se jim nabídnout i **možnost zaměstnání a zapojení do místní komunitní a spolkové činnosti**. Řešení identifikovaného problému tak vyžadovalo propojení různých členů napříč celou MAS a jejich koordinaci. I když problém byl identifikován zástupci kanceláře MAS, tak samotné vytvoření projektu proběhlo na základě diskusí členů MAS a **projekt vznikl zespodu**. Zaměření projektu bylo také intenzivně konzultováno s představiteli řídicího orgánu Operačního programu Zaměstnanost. Celková příprava projektové žádosti včetně několika diskusí na plénu zabrala přibližně rok. Projekt do výzvy Operačního programu Zaměstnanost podával Hradecký venkov, o.p.s. jako **„klíčový“ projekt MAS**.

Cílová skupina sice nebyla přímo zapojena do přípravy projektové žádosti, ale bylo s ní konzultováno, zda by měla o navrhované aktivity zájem. Užší spolupráce byla navázána až ve fázi samotné realizace projektu, kdy je možné ze strany cílové skupiny spoluvytvářet obsah jednotlivých školení podle jejich aktuálních potřeb.

Hlavním cílem je **usnadnit integraci do společnosti pro mladé lidi, kteří opouštějí Dětský domov v Nechanicích** po dosažení plnoletosti a zajistit jejich **hladký přechod na trh práce a do společnosti**. Cílem projektu je také to, aby mladí lidé po opuštění dětského domova **neodcházel mimo území MAS**, ale aby v předstihu věděli o možnostech **zaměstnání, bydlení a trávení volného času v regionu**, kde vyrůstali. Realizátoři projektu věří, že jsou aktéři z komunity schopni cílové skupině pomoci lépe a lépe pokrýt jejich potřeby, než by tomu bylo v „anonymním“ Hradci Králové.

„Takže cílem projektu je těm dětem vlastně ukázat venkov. Nabídnout jim možnost, že tady můžou zůstat, že můžou ty obce navštívit, zeptat se. A že můžou i navštívit i ty podnikatelské subjekty.“ (zástupce kanceláře MAS)

Pro naplnění cíle projektu je důležité, že se jedná o **komplexní a individuální pomoc jednotlivým osobám**, na které se podílejí aktéři z celé MAS, zejména podnikatelé (např. sociální podnik Pěstitecké

centrum Dubenec, zemědělské podniky), místní samosprávy (zejména obce Mžany, Mokrovousy a Dubenec) a neziskové organizace (např.: sdružení dobrovolných hasičů, včelaři).

„Protože podnikatel se starostou komunikuje, může říct, já už jsem mu výplatu poslal, ale když nedošlo na nájem, tak kde je problém. Může se to vyřešit hned první měsíc, než se děti dostanou do dluhových pastí.“ (zástupce kanceláře MAS)

Samotná realizace projektu začala kulatým stolem v dětském domově, kde byl projekt představen a byly sladěny představy a potřeby cílové skupiny, tak aby bylo docíleno co nejlepšího efektu intervence.

Klíčovou aktivitou projektu je podpora získávání pracovních návyků a zkušeností v oblasti bydlení, trhu práce, sebezkušeností a seberozvoje pro cílovou skupinu. Tato aktivita je zaměřena na poskytování potřebných praktických vědomostí a dovedností pro děti a mladé lidi z dětského domova. Semináře tvoří teoretickou část tohoto projektu, kdy jsou předávány informace s ohledem na potřeby cílové skupiny. Celkem je v rámci projektu naplánováno **12 seminářů a 2 kulaté stoly** s mentory a členy MAS, které by měly pomoci účastníkům osvojit si dovednosti nezbytné pro získání a udržení si zaměstnání a vlastního bydlení nebo pro navazování mezilidských vztahů a setkávání se s novými lidmi, včetně právního povědomí a posilování vnitřní i vnější komunikace. Diskutována bude také otázka potřeby dostudování školy, případně přípravy na další vzdělávání. Informace jsou předávány **formou zážitkové pedagogiky**, aby byl jasně ukázán přesah do budoucího života mimo dětský domov. V současné době byly zatím realizovány tři semináře v oblasti finanční gramotnosti, kde si mohly děti vyzkoušet sestavení vlastního rozpočtu, rizika spojená se zadlužováním či ručením za půjčky, možnosti pojištění, nácvik reklamace zboží nebo sestavení vlastního finančního plánu. Do této aktivity je zapojeno všech 41 dětí umístěných do Dětského domova Nechanice, nicméně účast na seminářích je na dobrovolné bázi.

Další klíčovou aktivitou jsou **mentoringové programy**, které jsou určeny zejména pro mladé lidi ve věku od 16 do 26 let, kteří studují na středních školách a odborných učilištích v oborech kuchař, číšník, obráběč zemědělských strojů, zahradník a v ekonomické oblasti. V rámci mentoringových programů dochází k propojení mezi cílovou skupinou **s možnými budoucími zaměstnavateli v rámci MAS Hradecký venkov**. Mentoring je založen na pravidelných setkáních přímo na pracovištích u relevantních zaměstnavatelů, jako např.: Zemědělská Akciová Společnost Mžany, a.s., Statek Kydlinov s.r.o., moštárna a sušárna v Dubenci (sociální podnik), Obecní úřad Hněvčevy, Penzion na Faře Dubenec, obecní úřad Mokrovousy. Každému zástupci cílové skupiny je připraven mentoring na míru a skládá se z exkurze na pracovišti, možností stáže a poradenství.

„My jsme si zjistili, že mezi dětmi jsou tři chlapci, kteří se učí zemědělským opravářem, takže jsme jim domluvili stáž v zemědělském podniku. Jedna holčička má ekonomickou školu, takže chodí zase na úřady, kde si bude zkoušet praxi právě na úřadě. Pak tam máme asi 3 číšnice a servírky, takže s těmi zase je domluveno, že jim seženeme zase pracovní stáž v oblasti jejich působení.“ (zástupce kanceláře MAS)

Mentoring v oblasti možného budoucího zaměstnávání je navíc doplněn o **exkurze se zainteresovanými starosty ve vybraných obcích**. Zástupcům cílové skupiny je ukázáno fungování obce a nabízena možná pomoc, například ve formě nabídky sociálního bydlení a různých volnočasových aktivit (aktivity dobrovolných hasičů, Sokola, myslivců, apod.), aby se mohli lépe integrovat do tamní komunity. Celkem je do mentoringových programů zahrnuto 12 osob s tím, že během realizace projektu bude své studium končit 6 osob.

Foto: Návštěva zástupců cílové skupiny v ZAS Mžany a.s.

Další z klíčových aktivit v rámci projektu jsou **vzdělávací a prožitkové pobyty zaměřené na rozvoj finanční gramotnosti a samostatnosti dětí**. Za dobu realizace projektu jsou naplánovány dva vzdělávací čtrnáctidenní pobyty zaměřené na praktické finanční, vztahové, mezilidské a komunikační dovednosti. Součástí pobytů je i předání zkušeností v oblasti trhu práce, bydlení a sebepoznání. Plánovaná kapacita pobytů je 35 dětí a mladých lidí z dětského domova.

Nedílnou součástí projektu je i provedení **evaluace externí firmou**, která vypracuje nejen evaluační zprávu, ale také **metodickou příručku pro děti z dětského domova**.

Už samotná diskuse nad problémem a pak i vlastní realizace projektu přinesly prospěch pro cílovou skupinu tím, že se o řešení problému začalo mluvit mezi širším okruhem aktérů. Na realizaci projektu se tak již nabalují další aktivity, které nebyly v původní žádosti obsaženy. Příkladem může být možnost **vycestování do zahraničí v rámci programu ERASMUS+**, kdy MAS Hradecký venkov je vysílající organizací. Samotná účast v programu představuje pro mladé lidi z dětského domova výzvu, neboť si jej musejí předfinancovat ze svých zdrojů a musí ovládat cizí jazyk. To je motivuje k větší aktivitě, různým brigádám a stážím, kde získávají potřebné pracovní a finanční návyky. Nově probíhá s cílovou skupinou také řada aktivit podporujících v dětech **dobrovolnické zapojování do komunity**.

Při přípravě projektu realizátorem nebylo využíváno žádné ze specifických technik projektového řízení. Pro jeho finální podobu bylo velmi důležité zapojení různých členů MAS do hledání komplexního řešení problému, kdy každý přemýšlel, jak by k řešení mohl přispět. Na základě diskusí na plénu MAS byla vytvořena následující logika projektu:

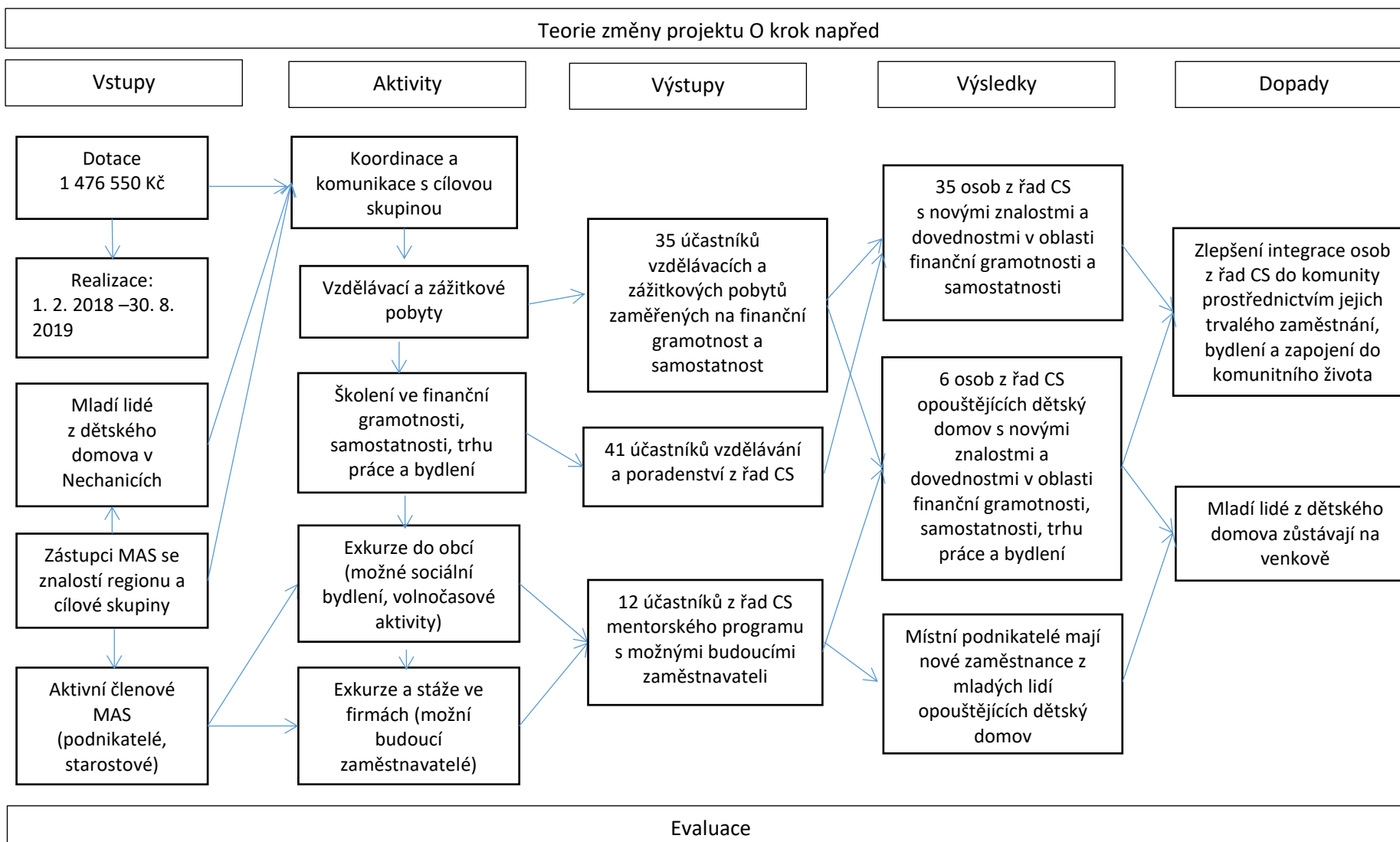
- Pokud se má mladý člověk odcházející z dětského domova integrovat do společnosti, potřebuje mít motivaci.
- Pokud se má mladý člověk integrovat do společnosti, potřebuje mít potřebné znalosti a informace (finanční gramotnost, možnosti bydlení, možnosti zaměstnání na trhu práce, apod.).
- Pokud má mladý člověk zůstat v regionu a integrovat se do společnosti, musí
 - mít zajištěno bydlení (řeší projekty zaměřené na sociální bydlení financované z Integrovaného regionálního operačního programu v rámci MAS).
 - musí mu být nabídnuta možnost zaměstnání přímo v regionu.
 - musí mu být nabídnuta možnost volnočasových aktivit přímo v regionu.
 - musí mu být nabídnuta následná poradenská činnost přímo v regionu (řeší jiný projekt zaměřený na zřízení komunitního centra v Hněvčevsi).

Díky intenzivní diskusi v rámci MAS došlo k vhodnému nastavení projektu tak, aby měl co největší přidanou hodnotu nejen přímo pro cílovou skupinu, ale také pro další členy MAS – např. podnikatelé mohou získat nové zaměstnance.

Stručná logika projektu je vizuálně znázorněna na následujícím schématu zachycujícím teorii změny projektu.

Teorie změny projektu O krok napřed

2. Charakteristika realizátora projektu a motivace k realizaci projektu

Místní akční skupina Hradecký venkov působí na území celkem 63 obcí ležících západně od Hradce Králové. MAS Hradecký venkov, o.p.s. se **od svého vzniku v roce 2007** podílí na rozvoji venkovských oblastí. Aktuálně má 41 členů (k 5. 10. 2017), z nichž 19 zastupuje veřejný sektor, 15 soukromý neziskový sektor a 7 soukromý podnikatelský sektor.

Hlavním cílem MAS je **koordinace rozvoje regionu pomocí realizace projektů napříč různými oblastmi** – multifunkční zemědělství, turismus, ochrana životního prostředí, vzdělávání, sociální služby, ekonomický rozvoj a podnikání. MAS zajišťuje také propagaci celého regionu a spolupracuje s orgány EU, státní správou a samosprávou na rozvoji regionu. Na současné programové období má MAS zpracovanou podrobnou Strategii komunitně vedeného místního rozvoje pro území Místní akční skupiny Hradecký venkov na období 2014 až 2020.

Obrázek: Mapa území MAS Hradecký venkov.

Od samého počátku existence MAS byly na plénu diskutovány „sociální otázky“. Zástupci MAS dlouhodobě spolupracují s Dětským domovem a školní jídelnou v Nechanicích, kdy Dětský domov v obci působí již od poloviny 20. století a který byl také jedním z prvních členů samotné MAS. I když již

nyní dětský domov členem MAS není, díky jeho předchozímu zapojení byly některé problémy jeho klientů představitelům MAS dlouhodobě známy.

Klíčovou pro rozvoj MAS je nejen aktivita jejich členů, ale také **aktivita lidí z kanceláře a orgánů MAS**, kteří stáli nejen u zrodu samotné MAS, ale stojí také za přípravou a realizací projektu O krok napřed. Motivací pro přípravu projektu byla identifikace problému na základě diskuse s tetami z dětského domova, které se o dospívající děti starají a které pomohly identifikovat největší problémy cílové skupiny. Právě zástupce MAS osudy mladých lidí opouštějících ústavní péči hluboce zasáhly a motivovaly je k hledání řešení v rámci MAS a následně k přípravě projektu.

„[Děti mají] problém s výplatou, teď ji někde utratí, najednou nemají na nájem. ... a ty děti končí na ulici, protože je tam nikdo nebude mít zadarmo [ubytované]. Tak to nám přišlo jako motivace toho, že jsme si říkali, ale tady na venkově by o ty děti bylo lépe postaráno.“ (zástupce kanceláře MAS)
„Komunita by se o ně v té obci lépe postarala“ (zástupce MAS)

3. Využití a naplnění specifík podpory formou komunitně vedeného místního rozvoje

Příprava i realizace projektu O krok napřed naplňuje všechna specifika komunitně vedeného místního rozvoje. Situaci vystihuje odpověď představitelů MAS Hradecký venkov na otázku ohledně prosazování principu LEADER v rámci projektu (viz přímá citace níže). Hlavní principy, které MAS při přípravě a realizaci projektu naplňuje, jsou popsány dále.

„My jsme to [LEADER] nemuseli nijak prosazovat, protože ono to tak vzniklo. Je to daný tou dlouhodobou spoluprací a tím, že jednotlivé skupiny se setkávají. Takže to je už LEADER a my jsme ho vůbec prosazovat nemuseli, my ho děláme.“ (zástupce MAS)

- Partnerství a spolupráce na lokální úrovni, přístup zdola nahoru

Při přípravě projektu byla důležitá aktivita jednotlivých členů MAS. Při **neformálních diskuzích v rámci MAS**, kde se představitelé obcí setkávají se zástupci podnikatelských a neziskových subjektů, byly představeny problémy, které představitelé MAS v území vnímají. Při představování problému cílové skupiny **problematika zaujala zejména místní podnikatele**, kteří v ní viděli i příležitost pro získání nových zaměstnanců. Postupně byly identifikovány a osloveny i jiné subjekty, které nejsou přímo členy MAS, ale které by mohly mít zájem se do projektu zapojit tak, aby byly pokryty možnosti zaměstnání ve všech oborech, které mladí lidé z dětského domova studují a byly v blízkosti sociálního bydlení. S možností stáží pro děti z dětského domova ve firmách a v obcích tak **přišli řadoví členové MAS zdola a významně tak spoluvytvořili záměr projektu**. Je zřejmé, že bez spolupráce na místní úrovni by projekt v současné podobě nevznikl.

Důležité pro úspěšnou realizaci projektu je to, že je **realizován přímo MAS Hradecký venkov**. Právě ta vytváří platformu pro setkávání partnerů napříč všemi sektory a celým regionem. MAS **má možnosti a kapacity lépe koordinovat všechny projektové aktivity a propojovat různé klíčové aktéry v území**. Velkou roli zde hraje důvěra členů a ostatních subjektů v představitele MAS, založená na dlouhodobé spolupráci. I když v projektové žádosti nejsou přímo uvedeny jednotlivé zapojené organizace jako oficiální partneři projektu, tak právě partnerství na místní úrovni hraje významnou roli pro naplnění cílů projektu. Prostřednictvím možnosti zapojení širokého okruhu partnerů v rámci MAS do realizace projektu bylo možné projekt pojmout komplexněji, než by toho byl schopen jiný potenciální realizátor. Důležitým aspektem je také **dobrovolnictví na straně členů MAS**, kteří jsou ochotni se setkávat ve

svém volném čase a podílet se dobrovolnicky také na přípravě a nastartování realizací různých projektů, i když z nich pro ně samotné nepramení finanční přínos, ale motivací pro ně je možnost podílet se na rozvoji území MAS. Stejně tak se stalo i při realizaci projektu O krok napřed, kdy nejen starostové, zástupci firem a neziskových organizací, ale i zástupci širší veřejnosti, poskytují svůj volný čas a své znalosti ve prospěch cílové skupiny.

- Integrované záměry a projekty

Aktivity v rámci projektu jsou navzájem provázány tak, aby poskytovaly maximální benefit pro cílovou skupinu. Zároveň je projekt vhodně integrován do celého komplexu dalších opatření a aktivit tak, že svou součinností společně vytvářejí **synergický efekt**. Jedná se zejména o **připravované projekty v oblasti sociálního bydlení** (např. v obcích Mžany nebo Dubenec), ve kterých si budou žádat přímo obce o finanční prostředky z Integrovaného regionálního operačního programu v rámci výzvy MAS, kdy jsou již záměry konzultovány v rámci MAS. Navíc jsou i místa vybírána dle toho, aby tam mohli mladí lidé z dětského domova pracovat. V plánu je také **výstavba komunitního centra v obci Hněvčeves**, která se nachází uprostřed celého území MAS. Lokalita je takto vybrána i z toho důvodu, aby sociální pracovnice mohla snadno v případě potřeby dojíždět přímo za klienty. Centrum by mělo poskytovat následnou péči a poradenství a obec Hněvčeves nyní připravuje žádost do výzvy MAS.

Integrovaný přístup je vidět i na způsobu přípravy projektů ve vztahu k řešení daného problému. Úplně původní záměr v oblasti sociálního bydlení byl doplněn o další nápady členů MAS. Tímto způsobem se podařilo vygenerovat tento „měkký“ **neinvestiční projekt, který se navzájem vhodně doplňuje s dalšími investičními projekty** zaměřenými na sociální bydlení a komunitní centrum. Projekt tak ve spojení s dalšími realizovanými a připravovanými projekty financovanými v rámci MAS představuje **systematické a komplexní řešení problémů cílové skupiny** ve vztahu k uplatnitelnosti v samostatném životě po opuštění ústavní péče.

„Členové jsou informováni, co se připravuje a můžou potom svůj nápad, který nosí v hlavě propojit s tím, co my [zástupci MAS] jim představíme. Anebo přijedou a řeknou nám, no ale my máme ještě takový a takový nápad, a my už to tady propojíme. Už je zkontaktujeme, řekneme, to by se hodilo dát dohromady, a zase z toho vznikne něco, co umí jen ta MASka.“ (zástupce kanceláře MAS)

Udržitelnost aktivit by měla být zajištěna už samotnou formou jejich přípravy a realizace. Do designování aktivit bylo zapojeno mnoho aktérů napříč celým regionem. Již nyní je mnoho aktivit ze strany podnikatelů a starostů, případně neziskových organizací, ve vztahu k projektu realizováno na **dobrovolnické bázi**. Navíc tím, že se podíleli na přípravě projektu již od začátku a pomáhali jej spoluvytvářet, tak se předpokládá, že budou mít zájem v něm pokračovat i po skončení dotace. Dle vyjádření představitelů MAS, již nyní nabídka různých stáží v regionu výrazně převyšuje počty mladých lidí z cílové skupiny.

„Takhle, jak říká kolegyně, funguje většina projektů. Že je tady nastartujeme, tím, jak se setkáváme se skupinami podnikatelů, zástupci neziskového sektoru, obcemi, tak dáme dohromady nějaký projekt, ten se nastartuje a běží sám. My [zástupci MAS] doufáme, že i tento projekt po skončení už zase bude mít svůj život, kdy se budou moci starostové a podnikatelé obracet přímo na vedení dětského domova a už pak budou třeba sami nabízet, my máme bydlení, chcete některé to dítě umístit, my máme práci. A už to pojede zase bez nás.“ (zástupce kanceláře MAS)

- Inovativní znaky realizovaného projektu

Inovativnost projektu lze spatřovat právě ve spolupráci různých aktérů z různých sektorů, kteří propojili své síly pro **komplexní řešení daného problému v území**. Do řešení problémů cílové skupiny se zapojuje celá místní komunita, podnikatelé a veřejnost. Právě touto provázaností aktivit a aktérů je projekt unikátní v rámci České republiky. Na rozdíl od jiných projektů pro tuto cílovou skupinu, které jsou úzce zaměřeny buď na vzdělávání, nebo na bydlení, nebo na pracovní stáže, nebo na materiální či finanční pomoc, projekt nabízí úplné řešení životní situace pro mladé lidi opouštějící dětský domov. Aktivity projektu tak zapojují jednotlivé zástupce cílové skupiny do širší vztahové struktury v daném území, která jim následně usnadňuje integraci do společnosti. Slovy zástupců MAS tak projekt cílové skupině rovnou nabízí „**život po životě v dětském domově**“.

Projekt představuje novou výzvu pro zapojené členy MAS, protože dosud se nic takového v regionu nerealizovalo. **Možnost čerpat prostředky na sociální projekty je pro MAS něco nového**. Zpočátku mnoho členů nevnímalo tyto prostředky jako potřebné v rámci MAS, neboť v regionu nefunguje příliš mnoho poskytovatelů sociálních služeb. I díky realizaci stávajícího projektu členové vidí, že **tyto zdroje otvírají nové možnosti pro inovace, nové nápady a rozvoj regionu**.

„On asi je inovativní i samotný projekt Operačního programu Zaměstnanost. Protože doposud jsme ho neměli, naučili jsme se s tím pracovat nejen my, ale právě i naši členové, tak je to fajn.“ (zástupce kanceláře MAS)

4. Překážky přípravy a realizace projektu

Realizátor projektu do současné chvíle neregistroval žádný problém, se kterým se při přípravě a dosavadní realizaci projektu setkal. Přestože realizace projektu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost byla pro představitele MAS něco nového, tak příprava žádosti a podání žádosti proběhla bez problémů. Zdá se to být i proto, že **MAS zvolila proaktivní přístup a průběžně projektový záměr konzultovala s řídicím orgánem programu**, aby předešla pozdějším problémům. Celkově příprava žádosti zabrala přibližně celý rok, takže tento proces nebyl pod přílišným tlakem a vše mohlo být vyjasněno mezi členy MAS i s řídicím orgánem ještě před podáním žádosti. Neustálá komunikace s členy MAS, s vedením dětského domova a manažery operačního programu eliminuje rizika vzniku nedorozumění či neplnění indikátorů. I tento přístup napomohl dosavadnímu hladkému průběhu realizace.

Na druhou stranu si zástupci MAS odpovědní za implementaci projektu stěžovali na nastavení některých pravidel při čerpání dotací, zejména na nadměrnou byrokracii a na systém častých kontrol. Obecným problémem pro MAS mimo OP Zaměstnanost je také předfinancování projektů z vlastních zdrojů a s tím spojená nutnost úvěru, za který se musí vždy někdo z MAS zaručit a které musí být schváleno orgány MAS. Podmínky financování tohoto projektu jsou tak díky možnosti využít zálohové platby pro MAS příznivější.

5. Role MAS a její pohled na realizovaný projekt

Projekt byl realizován jako klíčový projekt MAS Hradecký venkov. MAS je tedy přímo realizátorem projektu. Projekt je však zejména vystaven na aktivitě jednotlivých členů MAS, kteří společnými silami vymysleli a zahájili realizaci aktivit, které by měly řešit jeden z problémů regionu. Projekt je tak podporován nejen ze strany MAS a jejích členů, ale i místní komunitou a širší veřejností.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Projekt O krok napřed je příkladem dobré praxe, kdy se podařilo **aktivovat sociální kapitál na území MAS**. Pomocí budování vztahů a poskytováním relevantních informací nabízejí zástupcům cílové skupiny možnost stát se součástí komunity a zvážit svou další budoucnost na venkově, kde vyrůstali. Projekt je tak ukázkovým příkladem uplatňování komunitně vedeného místního rozvoje na území MAS.